

מול דגל ישראל

כך ניראה יציע אוהדי מכבי בבלגראד, שלא צולם בשידור הטלוויזיה הישיר של המישחק. יותר מאלפיים ישראלים, חובשי כובעי סמבל, הניפו דגלים, בלונים וכרזות, עודדו את כדורסלני מכבי שהגישו בזכותם כמו בבית. האוהדים היו בטוחים מראש בניצחון.

הזדהות עם הישג בקנה-מידה בינלאומי, שיש בו כדי לרומם את הרוח לתקופה קצרה.

אולם מכאן ועד הענקת התואר של "נכס לאומי" לקבוצת מכבי תל-אביב, כפי שעשה זאת השבוע ח"כ משה דיין, עדיין רב המרחק.

לכדורסלני מכבי תל-אביב מגיעים כל השבחים — כספורטאים. הם עשו מעל ומעבר ממה שניתן היה לצפות מהם במדינה הספורטאית בו הם עוסקים. במדינה שהספורט אינו בראש מעייניה ובה אין מפנקים במיוחד את הספורטאים בתנאים ובמיתקים — זהו הישג ראוי לציון. מעבר למשמעות הספורטאית שלו, יש לו גם השלכות פוליטיות שוליות.

למרות השאיפה שלא לערוב ספורט בי פוליטיקה, אי אפשר להתעלם מהעובדה שבשנים האחרונות חדרה הפוליטיקה ל- תחום הספורט בצורה חסרת-תקדים.

כתוצאה מכך השתפרה תדמיתן הפור ליטית של מדינות ויקרתן המדינית הנבי תה מהישגי ספורטאיהן בזירות הספורט הבינלאומיות. די להזכיר את עליית קרנה של גרמניה המזרחית בעקבות הישגי ספורטאיה באולימפיאדה האחרונה. או את הר יוקרה הבינלאומית לה זכתה רומניה בזכות מתעמלת צעירה אחת, נאדיה קומאר- נצי, שהלהיבה מיליוני צופים בעולם.

יחד עם זאת אין הישגים ספורטאיים יכולים לשנות גורל מדינה או לקבוע עובי דות מדיניות.

משום כך, כל ניסיון מסוג אלה שנעשו השבוע על-ידי שורה של אנשי ציבור, לייחס לניצחון מכבי משמעות חסרת-תקדים מתחום הספורט, אינו אלא איולת גמורה. בדיוק כמו הסיסמא שהושמעה השבוע על- ידי אוהדי הקבוצה הגלהבים, שהיו מור כנים השבוע להעניק לטל ברודי, מבלי לחשוב פעמיים. את תפקיד ראשהממשלה לפחות, אם לא את זה של נשיא המדינה.

אין ספק שעוצמת התפרצות השימחה אחרי ניצחונה של מכבי תל-אביב נבעה לא במעט מתחושת הדיכוי והדיכאון ש- איפיינה את המוראל הלאומי בשנים האחר- רונות. מבחינה זו היתה התפרצות השימ- חה הספונטאנית, גם של אנשים שאין להם כל יחס לספורט, מעין פיצוי ובריחה, תוך

שוטרים יוגוסלביים מקבלים מידי אחד מאוהדי מכבי תל- אביב דגל ישראלי למזכרת, ומחייכים. היוגוסלבים חשבו תחילה לבטל את עריכת מישחק הגמר בארצם, בשל הסיכונים הביטחוניים. אולם לבסוף קיבלו החלטה פוליטית, איבטחו את כדורסלני מכבי ואת אלפי האוהדים שליוו אותם במיבצע ביטחוני מקיף, אשר בו נטלו חלק יותר מעשרת-אלפים שוטרים ואנשי-ביטחון. אלה מהם אשר נכחו במישחק, גילו אהדה לישראל.

דגל לשופר

דגל פלסטין - מונף על היציע של איצטדיון הכדורסל בבלגראד, שם התמודדה מכבי תל-אביב, בידי קבוצה של פלסטין נים, חלקם חבושי כאפיות, שבאו למישחק כדי לעודד את הקבוצה האיתלקית. הם הניפו במהלך המישחק את דגל פלסטין, קראו קריאות תמיכה באש"ף והניפו אצבעות "ו".

את היצר האנושי השואף להכרה כללית בהישגים ובהצטיינות. כל עוד נשארים הדברים בפרופורציה הנכונה — אין בכך כל אסון. במיוחד אמורים הדברים לגבי עם שאין לו בתקור פה האחרונה סיבות טובות במיוחד להשי- תבח בהישגיו ולשמח.

(המשך ממעמד 31)
חלק מההמון הסוער, צפרו ללא הרף בצור- פרי מכוניותיהם, הרעישו ברעשנים, הלמו בפטיש-פלסטיק וצרחו בכל כוחם. לא היו אלה חובבי ספורט דווקא שלא יכלו לעכל לבדם, בבתיהם, את משמעות ההישג הספורטאי של מכבי תל-אביב, שי הצליחה לעשות מה ששום קבוצת ספורט ישראלית לפנייה — להוציא אולי את פושר טי אנטבה — לא עשתה. אנשים שמעולם לא הבינו כיצד יכולים אוהדי ספורט "שרו- פים" להתרגש מחדירת כדור לסל או מה פירוש הזדהות עם קבוצה; אנשים שלא ידעו אם שם הקבוצה הישראלית שניצחה בבלגראד את אלופת איטליה, הוא מכבי או עלית (שם מיפעל השוקולד שהוא פטר- רון קבוצת מכבי, שהתנוסס על חולצות כדורסלני מכבי) — מצאו את עצמם לפתע נסחפים בהילולה הכללית. מגיבים תגובות בלתי ראציונאליות, ומתרגשים תוך כדי מישחק כאילו גורלה של המדינה וגורל חייהם שלהם עומד להיות מוכרע במישי- חק זה.

לשמור על

הפרופורציה!

סוציולוגים ולפסיכולוגים, יש הסברים ותיאוריות שונות להסבר תור- פעות מעין אלו של היסטריה המונית, האור- חות במדינה שלמה. ימצאו בתוכם גם כאלה שימצאו טעם לגנאי בתופעה, הנר- תנת פורקן ליצרים הפרימיטיביים ביותר ולרגשות הלאומניים.

כי מבחינה מהותית אין למעשה כל הבד- דל בין התפרצות הרגשות הכללית בעיק- בות הצלחת מיבצע צה"ל באנטבה, למשל, לבין זו שאירעה אחרי זכייתה של מכבי תל-אביב בגביע אירופה לאלופות. שני מאורעות אלה התניפו לאגו הקולקטיבי של אומה שלמה, טיפחו את גאוותה וסיפקו

מחנה מכבי

תמונה אופיינית של אוהדי מכבי, בכניסה לאיצטדיון הכדור- סל בבלגראד. האוהדים, נושאי הדגלים, הכרזות, הסמלים וכלי-הנגינה, ניראו כמו קהל חוגגים עליו בקארנבל. הם השאירו בבלגראד סכום של יותר ממיליון דולר. מעולם לא זכתה קבוצה אירופאית לקהל אוהדים כזה.

מחנה וארזה

יפהייה איתלקיה שהגיעה במיוחד מווארזה, כדי לחזות בהתמודדות קבוצתה עם מכבי תל-אביב, מניפה לפני המישחק את אצבעותיה בסמן ניצחון, כשלאשה צעיר נושאת את שם הקבוצה: מוביל- גירגי. כחמש מאות האוהדים האיתלקיים נבלעו באולם, ושאותיהם כמעט שלא נשמעו.